

29/11/2021

Патријарх Порфирије: Црква не може да се уподобљава свету, јер је она Тело Христово

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије началствовао је 28. новембра 2021. године светом архијерејском Литургијом у храму Светог архангела Гаврила у Београду. Беседу Његове Светости Патријарха преносимо у целости:

У име Оца, Сина и Светога Духа. Браћо и сестре, ево нас на почетку Божићног поста који је Црква устројила пред радосни, велики, спасоносни празник доласка Сина Божјег међу нас, Његовог доласка у телу. Син Божји је дошао, узео све оно што је људско осим греха, те заједно са људском природом прошао кроз све што је људско, а онда на крају узнео се на Небеса и сео са десне стране Оца. Христос је тако отворио могућност да свако од нас, сваки човек који чезне за истином, за правдом, за вечношћу, може да заједно са Њим учествује у свему оном што је божанско.

Међутим, да бисмо изградили заједницу са Богом и били са Њим није довољно да напосто имамо уверење да Бог постоји, него нас Црква позива, нарочито у дане поста, да живот Христов учинимо својим животом, да оно што су заповести Христове постану правила нашег живота. Заповести Христове јесу пут слободе, а не пут поробљавања. Бог пре свега и изнад свега јесте Бог љубави, а то значи Бог слободе. Ми, људи саздани по Његовој слици и прилици управо по дару слободе и по дару љубави јесмо икона Његова. Отуда се Бог као љубав и као слобода не намеће, него апсолутно поштује наш избор. У Светом Писму, у Новом завету је на много места забележено, а и данашњи одломак из Јеванђеља по Луки, говори управо о томе.

Приказана је необично драматична слика: Господ долази у земљу Гадаринску и наилази на једног толико демонизованог да је био опседнут не једним демоном него бројним нечистим силама. Господ је те демоне, те нечисте силе, из обузетог и поробљеног изгнао у свиње које се, заједно са демонским силама, потапају се у језеро. Али тамо где би се очекивало да када је Господ учинио чудо, када је исцелио једнога дугогодишњег болесника, да ће остали људи када виде то чудо једва дочекати да Господ уђе у њихове домове, у њихова места, у њихова срца, имамо изненађујући, неочекивани одговор а то је: Иди од нас, не требаш нам овде.

Ми често чезнемо за спољашњим доказима о љубави Божјој, о Његовом постојању, о Његовој снази и сили. Али, браћо и сестре, онај који има потребу за спољашњим доказима, ако хоћете и за чудима, да их својим очима гледа да би потом прихватио живог Бога, тај само показује да је слабашан, да му је нејака и крхка вера. Штавише, показује да заправо има проблем са Богом, јер Бог је дат у Јеванђељу, Бог је дат у љубави и нема тог срца људског који не може да осети у себи присуство Божје, благодат Божју, да осети Христа, да Га препозна, само уколико више чезне за љубављу Божјом, него за афирмисањем себе, за наметањем себе, својих закона и својих правила

живота. Видимо овде људе који су имали прилику да виде чудо исцељења, да виде како је Бог демонизованог ослободио демонских сила и опет они кажу: Ти нам не требаш.

Ево, браћо и сестре, ништа ова слика није другачија од слике нашег времена. Зашто? Зато што су се ови људи у Гадаринској земљи бавили послом који закон по којем је живела заједница изабраног народа Божјег није дозвољавао. Наиме, они су гајили свиње. Иако је Бог показао љубав према њиховом спасењу, бригу о њиховом спасењу, бригу о њиховој души и читавог им себе понудио, ипак пошто је то значило да они морају да искораче љубављу према Њему – а то је значило да прихвате систем вредности које Христос проповеда, то је значило да прихвате Јеванђеље као основ свога живота, да прихвате закон Божји – али, закон Божји је народу у тој Гадаринској земљи кварио бизнис. Они су том приликом радије изабрали да чине што им срцу драго, макар то било и противно закону Божјем. Они су изабрали комфор, а не крст. Они су изабрали да они створе свој систем вредности по коме ће живети и зато је Спаситељ, и зато је Месија, зато је Христос њима био вишак. И данас, браћо и сестре, многи измишљају разна правила и разне законе који трају неко време, па бивају потиснути следећим, новим измишљеним правилима, многим модернијим, савременијим како кажу. Будући да многи људи данас измишљају законе и правила по којима хоће да живе, често су та правила и ти закони усмерени на одрицање од крста, од подвига, од жртве, од љубави, од милосрђа, од праштања, од покајања. Многа правила и закони то не подразумевају, а то значи једно: ти закони и правила не подразумевају присуство Христово, не подразумевају правила јеванђељска и зато виде Цркву као нешто што припада прошлости, нешто што није савремено. Истина је потпуно другачија: Јеванђеље као израз истине, љубави, правде не само да није савремено него је и вечно. Самим тим, увек је и савремено и модерно. Овим људима, дакле, сметао је Христос, јер је Он позивао на преображај, на подвиг, подвиг љубави, подвиг распећа. Позивао је на труд који има за циљ борбу против егоизма, самољубља, гордости, борбу против потребе да свако себе постави у центар света и све подређује себи, својој острашћеној, палој, грешној вољи, својим непреображеним жељама. Зар нисмо, браћо и сестре, и данас често суочени са том врстом изазова. Колико пута ћемо чути, а и ових дана чујемо и свакога дана чујемо, и сутра и до краја света и века, да се Црква одреди према овоме или према ономе. Црква се одредила према свему пре две хиљаде година и сваке недеље на светој Литургији се одређује. Не постоји та тема у човековом животу која није пре свега духовна тема, само је питање да ли ми то разумемо. Наравно, зависиће наш однос према свему од тога на који начин

верујемо у Христа, на који начин разумемо Јеванђеље Његово. То како видимо једни друге, како видимо творевину Божју зависиће од начина на који слушамо реч Христову. Зато сваке недеље упућујемо реч спасења и свакога дана је Јеванђеље Христово, и као Црква и као књига, доступна свима и свакоме. Не бави се Црква примарно и пре свега ни социјалним, ни економским, ни било каквим другим предметима, темама и проблемима. Она се бави смислом постојања у сваком контексту, у свакој ситуацији и у сваком моменту. Она шаље поруку Јеванђеља, поруку спасења. У Цркву долазимо да бисмо дотакли тајну Христа као распетог и васкрслог и тајну човека створеног не за смрт него за вечност. Тек кад на истински и јеванђељски начин разумемо умом и срцем у исто време ту јеванђељску поруку и тајну онда ћемо имати исправне ставове, на прави начин ћемо разумети и све друге теме, и ове које сам поменуо, и социјалне и економске и политичке и какве год хоћете. Ако будемо Христом преображени, на месту на којем будемо, шта год да смо, преображаваћемо собом то место. Ми преображени и преображавани преображаваћемо и твар и људе око себе. Отуда они који сматрају да је систем вредности које Христос проповеда, да је ретроградан, да је Јеванђеље ретроградно, а хоће поруку Цркве о било чему, а у Цркву нису ни дошли осим што можда себе сматрају православним Србима по рођењу, напосто остаће увек без одговора.

Наравно да ми са њима нећемо ступати у полемике, у препирке, или пак, да им чудима доказујемо шта је Бог. Трудићемо се, браћо и сестре, увек да све и свакога имамо у својим молитвама, а нарочито оне који би хтели да се Црква саобрази овоме свету, а она је ту да преображава овај свет. Ево, данашња прича, браћо и сестре, о томе нам говори. Колико је она превазиђена, она је модернија од сваке друге приче, она је наша реалност. Господ је ту међу нама, али он хоће нас, он хоће наш преображај, да се уподобљавамо Њему, а не да Њега уподобљавамо себи. Црква не може да се уподобљава свету, јер је она Тело Христово. И зато Господ је дао да увек знамо да је Бог љубав и слобода и да се никад неће никоме на силу наметнути, али да нам је, поред осталих дарова, као први и последњи, као почетни и највећи дар, дао дар љубави. Дао нам је капацитет да Њега препознамо и да скромно, немоћно, слабашни какви сви јесмо, увек будемо спремни да будемо свесни тих својих слабости, да будемо спремни стога да молитвом призивамо благодат Божју, да она са нама, уз нас и уместо нас, подиже нас. Само ако то хоћемо и ако смо тога свесни, већ смо у наручју Бога, већ смо превалили пола пута. Истинска и права жеља која не одустаје држи нас да смо на путу љубави Христове и да узвраћамо у покајању и молитви вером на ту љубав Божију.

Нека би био срећан и благословен почетак поста, да се обнављамо кроз уздржање од хране, од лоших и злих помисли, речи и дела, што нимало није једноставно. Сви то знамо, али да чинимо то истовремено чинећи и врлинска дела, јер пост се не састоји у муци и није пре свега у одрицању, него је у афирмисању, у изграђивању свега онога што смо од Бога добили као дар, а то је пре свега врлински живот, то је труд, то је подвиг, то је пре свега и изнад свега – љубав. То јем драга браћо и сестре, суштинска могућност и суштински

их према
ици Бога,

spc.rs